

Az Egészségbiztosítási Alap 2003. évi költségvetésének előirányzott bevételi főösszege 990 890,4 millió forint, kiadási főösszege 1 268 040,3 millió forint, a költségvetés hiánya 277 149,9 millió forint. A deficit rendezéséről a 2003. évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvény rendelkezik.

A költségvetési tervezés a Kormány döntése alapján a makrogazdasági paraméterek tekintetében 2003-ban 8,6 százalékos bruttó keresettömeg-, 5 százalékos fogyasztói árnövekedéssel, 8,4 százalékos bruttó és 11,8 százalékos nettó átlagkeret növekedéssel számolt. A munkáltatói egészségbiztosítási járulék 11 százalékos, az egyéni egészségbiztosítási járulék 3 százalékos mértéke változatlan a 2003. évben. Az egyéni egészségbiztosítási járulékfizetésnek 2003-ban továbbra sem lesz felső jövedelemhatára. A tételes egészségügyi hozzájárulás egy főre jutó havi összege 2003-ban 4 500 forintról 3 450 forintra csökken.

Bevételek

Az egészségbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló bevételek előirányzata 989 871,2 millió forint, 1,3 százalékkal kevesebb a 2002. évi módosított előirányzatnál. Az elmaradás oka részben a tételes egészségügyi hozzájárulás csökkentéséből adódó bevételekiesés. A 2003. évben csökken a központi költségvetés szerepvállalása az Egészségbiztosítási Alap költségvetésében, mely szintén hozzájárul a 2002. évhez viszonyított bevételi elmaradáshoz. Az említett bevétel csökkenésekkel egyidejűleg az egészségbiztosítási ellátások fedezetén belül a munkáltatói egészségbiztosítási járulékbevétel súlya közel 52 százalékról mintegy 59 százalékra emelkedik a 2003. évben. A 2002. évhez képest a vagyongazdálkodásból származó bevétel az értékesíthető vagyonelemek fogytával jelentős mértékben csökken, ugyanakkor az egészségbiztosítási költségvetési szervek működési bevételei növekednek.

Kiadások

Az egészségbiztosítási ellátások kiadási előirányzatai a 2002. évi 1 000 556,0 millió forintról 1 244 997,2 millió forintra, 24,4 százalékkal nőnek. Ezen belül a nyugellátások előirányzata 28,4 százalékkal 211 040,5 millió forintra emelkedik. Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak előirányzata 28,9 százalékkal, 155 764,7 millió forintra nő a 2002. évi módosított előirányzathoz képest. A természetbeni ellátásokra tervezett kiadások 875 796,9 millió forintra, 22,7 százalékkal emelkednek. Az egészségbiztosítási ellátásokon belül az alcímeken szereplő előirányzatok egymáshoz viszonyított aránya 2003. évben nem változik. A működési kiadások fedezetére tervezett előirányzat a 2002. évi előirányzathoz képest 4 386,1 millió forinttal nő.

A várható, elsősorban a pénzübeni ellátásokat érintő, alacsony költségkihatású, az ellátások megállapítását pontosító jogszabályváltozásokon túl a Kormány egészségügyi programja és az átfogó száznapos program keretén belül megvalósuló új és kibővült feladatokhoz kapcsolódó többletkiadások alakítják az Egészségbiztosítási Alap költségvetését. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár igazgatási szervei jogi személyekké történő átminősítéséből adódó többletfeladatok személyi és dologi kiadásnövekményekkel járnak. A Kormány egészségügyi programjának keretei között kiterjesztésre kerül az irányított betegellátás modellkísérlete 500 ezer főről 1 millió főre. Az ehhez kapcsolódó kiadásokat a gyógyító-megelőző ellátás jogcím-csoport tartalmazza.

A Kormány 2002. évi első száz napos programjának eredményeképpen a közalkalmazotti illetmények átlagosan 50 százalékkal emelkedtek. Ezen illetményfejlesztésre az Egészségbiztosítási Alap 2003. évi költségvetésében összesen 127 300,0 millió forint fedezet áll rendelkezésre. Az Egészségbiztosítási Alap 2003. évi költségvetésének kiadási oldalát érintő másik eleme a programnak a tizenharmadik havi nyugdíj 2003. évre vonatkozó egy heti része.

1. cím: Egészségbiztosítási ellátások fedezetül szolgáló bevételek

1. alcím: Munkáltatói egészségbiztosítási járulék

2. alcím: Biztosított egészségbiztosítási járulék

Az általános indokolásban felsorolt makrogazdasági paraméterek és egyéb, a járulékbévételek alakulását lényegesen befolyásoló tényezők figyelembevételével a 2003. évben a munkáltatói és biztosított egészségbiztosítási járulékbévételek együttes összege 727 757,0 millió forint, mely az összes bevételeknek a 73,4 százalékát teszi ki. Ezen belül a munkáltatói egészségbiztosítási járulékbévételek előirányzata 585 778,3 millió forint, a biztosított egészségbiztosítási járulékbévételek 141 978,7 millió forint.

Az előirányzatok kialakítása a prognosztizált bruttó keresettömeg növekedés, valamint a beszédési hányad javulásának figyelembevételével és az egészségbiztosítási járulékok 2002. évhez képest változatlan mértékével történt.

A munkáltatói egészségbiztosítási járulékbévételek 2003. évi tervezett összege a 2002. évi módosított előirányzathoz képest 65 394,1 millió forint növekményt tartalmaz, az egyéni egészségbiztosítási járulékbévételek esetében ez a növekmény 16 118,7 millió forint.

A munkáltatói és egyéni egészségbiztosítási járulékbételek 2003. évi tételenkénti bontásban a következők:

(millió forintban)

	2003. évi javasolt előirányzat
Munkáltatói egészségbiztosítási járulék összesen	585 778,3
ebből: egészségbiztosítási járulékbételek költségvetési szervektől	159 239,0
egészségbiztosítási járulékbételek vállalkozásoktól	385 558,3
egészségbiztosítási járulékbételek non-profit szervezetektől	13 165,5
egyéni vállalkozók egészségbiztosítási járuléka	21 661,0
munkanélküli ellátás után fizetett egészségbiztosítási járulék	4 684,0
nem biztosítottak egészségbiztosítási járuléka	1 471,0
Biztosított egészségbiztosítási járulék összesen	141 978,7
ebből: foglalkoztatottak egészségbiztosítási járuléka	136 015,6
egyéni vállalkozók saját jogon fizetett egyéni egészségb. járuléka	5 963,1

3. Alcím: Egyéb járulékok és hozzájárulások

Az egyéb járulékok és hozzájárulások 2003. évi előirányzata összesen 26 343,7 millió forint. Ezen belül meghatározó tétel a munkáltatói táppénz-hozzájárulás 21 460,0 millió forintos előirányzata. A baleseti járulék 1 803,0 millió forintos tervezett összege, a megállapodás alapján fizetők 853,0 millió forintos járulékbétele, a közteherjegy után befolyt járulék 53,7 millió forintos előirányzata a munkáltatói és a biztosított járulékbételek növekedését követi. A sorkatonai és polgári szolgálatot teljesítők után fizetett járulék előirányzata 783,0 millió forint, a fegyveres testületek kedvezményes nyugellátásának kiadásához való hozzájárulás 1391,0 millió forint.

Az egyéb járulékok és hozzájárulások 2003. évi előirányzata összesen 5 940,6 millió forinttal haladja meg a 2002. évi előirányzatot.

4. Alcím: Egészségügyi hozzájárulás

Az egészségügyi hozzájárulás (tétéles és százalékos) előirányzata 2003-ban 175 529,8 millió forint, az összes bevétel 17,7 százalékát teszi ki.

A tétéles egészségügyi hozzájárulás előirányzata 159 255,8 millió forint. Az előirányzat kialakítása során figyelembe vételre került a foglalkoztatotti létszám makrogazdasági prognózis szerinti 100,2 százalékos növekedési indexe mellett a

beszedési hányad javuló mértéke, valamint az, hogy január hónapban 4 500 forint/fő, a további 11 hónapban pedig 3 450 forint/fő befizetés történik. A tételes egészségügyi hozzájárulás 2003. évi összege – elsősorban a befizetési kötelezettség személyenkénti és havonkénti 1 050 forintos csökkenése miatt – 19,4 százalékkal kevesebb a 2002. évi előirányzatnál. A százalékos egészségügyi hozzájárulás előirányzata 16 274,0 millió forint.

A tételes egészségügyi hozzájárulás 2003. évi javasolt előirányzata tételenkénti bontásban a következők szerint alakul:

(millió forintban)

	2003. évi javasolt előirányzat
Tételes egészségügyi hozzájárulás összesen	159 255,8
ebből: tételes egészségügyi hozzájárulás költségvetési szervektől	39 018,0
egészségügyi hozzájárulás vállalkozásoktól	96 827,6
egészségügyi hozzájárulás non-profit szervezetektől	3 185,0
egyéni vállalkozók által fizetett egészségügyi hozzájárulás	20 225,2

5. Alcím: Késedelmi pótlék, bírság

A késedelmi pótlék és bírság 2003. évi előirányzata a 2002. évi összegnél 557,1 millió forinttal magasabb összegben, 4 108,1 millió forintban került meghatározásra, figyelemmel a 2002. évi várható folyamatokra is.

6. Alcím: Központi költségvetési hozzájárulások

A központi költségvetési hozzájárulások 2002. évi módosított előirányzata 115 096,2 millió forint, ez az összeg azonban nem tartalmazza az egészségügyben dolgozók átlagosan 50 százalékos béremelésének 2002. évi központi költségvetési megtérítését. A központi költségvetési hozzájárulások 2003. évi előirányzata 50 400,0 millió forint. Az előirányzat tartalmazza a terhesség-megszakítással kapcsolatos költségvetési térítés 1 100,0 millió forintos összegét, a 3 300,0 millió forint összegű egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos központi költségvetési hozzájárulást, valamint a GYED-folyósítás kiadásainak 46 000,0 millió forintos központi költségvetési megtérítését. (Ez utóbbi tétel a kiadási előirányzatok között is megjelenik azonos összeggel.)

7. Alcím: Egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek

A 2003. évben az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek előirányzata 5 732,6 millió forint. Ez az összeg a 2002. évi előirányzatot 742,1 millió forinttal haladja meg.

Az előirányzat tartalmazza a terhesség-megszakítás 610,0 millió forint összegű egyéni térítési díját, valamint a kifizetések visszatérülése és egyéb bevételek előirányzatának 1 804,3 millió forintos összegét.

A baleseti és egyéb kártérítési megtérítések 2 948,3 millió forint előirányzata 181,3 millió forinttal haladja meg a 2002. évi előirányzatot. A megtérítések rendszere a tervezett informatikai fejlesztések bázisán (intézményi adattárház, jogosultsági adatbázis) kialakítandó egységes ügyviteli rendszer segítségével fokozatosan áttér a megtérítési igények tételes elszámolására, amely várhatóan bevételi többletet eredményez. A nemzetközi egyezményekből eredő ellátások megtérítése 370,0 millió forintos előirányzati összege a magyar-német és a magyar-osztrák szociális biztonsági egyezmények alapján a biztosítottak ellátása után felmerülő költségek térítését, valamint a jugoszláv utódállamokkal történő nettó elszámolás várható bevételét tartalmazza.

2. Cím: Egészségbiztosítási ellátások kiadásai

1. Alcím: Nyugellátások

A korhatár alatti III. csoportos rokkantsági és baleseti rokkantsági, valamint a hozzátartozói nyugellátások 2003. évre előirányzott összege összesen 211 040,5 millió forint. A 2003. évre tervezett rokkantsági nyugellátás előirányzata a nyugdíjak 8,4 százalékos emelésével (a nettó átlagkereset és az árindex emelkedésének 50-50 százalékaival), továbbá a létszámváltozásból és cserélődésből származó hatásokkal is számol. További 4 000,0 millió forint többletkiadást jelent a 13. havi nyugdíj részleges bevezetése (2003-ban az egyhavi nyugdíj 25 százaléka).

A korhatár alatti III. csoportos rokkantsági és baleseti rokkantsági, valamint a hozzátartozói nyugellátások és a 13. havi nyugdíj 2003. évi együttes előirányzata a 2002. évi módosított előirányzathoz képest 46 637,5 millió forint többletet tartalmaz.

2. Alcím: Egészségbiztosítás pénzbeni ellátásai

Az Egészségbiztosítási Alap 2003. évi pénzbeni ellátásai összesen 155 764,7 millió forintot tesznek ki. Ez az összeg jelentős mértékben, 28,9 százalékkal, 34 950,7 millió forinttal haladja meg a 2002. évi előirányzatot.

Terhességi-gyermekágyi segély

A terhességi – gyermekágyi segély 2003. évi előirányzata 16 355,0 millió forint. Az élveszületések száma a bázisidőszakban csökkenő tendenciát mutat, így a 2003. évben előreláthatóan a segélyezett létszám és a segélyezési napok száma csökkenő tendenciájú lesz, az egy segélyezési napra jutó kiadás ugyanakkor várhatóan növekszik.

Táppénz

A táppénzkiadások tervezett előirányzata 2003-ban 85 556,0 millió forint, mely 23 846,3 millió forinttal magasabb a 2002. évi előirányzatnál. A táppénzkiadásokat elsősorban az ellátás alapjául szolgáló előző évi bruttó átlagkereset növekedése, továbbá a jogszabály változás hatására várhatóan bekövetkező táppénzes arányszám csökkenése határozza meg.

Betegséggel kapcsolatos segélyek

A betegségekkel kapcsolatos segélyek 2003. évi előirányzata 1 012,0 millió forint. Az előirányzat tartalmazza a külföldi gyógykezelés 607,0 millió forint és az egyszeri segély keretet 405,0 millió forint nagyságú előirányzatát.

A külföldi gyógykezelésre 2003-ban felhasználható összeg a 2002. évi előirányzathoz képest 110,0 millió forinttal növekszik. A növekedés oka egyrészt a csak külföldön elvégezhető műtéti beavatkozásokra és az azt követő kontrollvizsgálatokra történő kiutazást igénylő betegek számának növekedése, másrészt a külföldön történő gyógykezelések speciális – előleg rendszerű – elszámolási szabályaiból adódó, előző évekről áthúzódó előlegek 2003. évben várható megtérítése.

Az egyszeri szociális segély 2003. évre tervezett előirányzata a 2002. évi kerethez képest 5 százalékos növekedést mutat.

Kártérítési járadék

A kártérítési járadék 2003. évi előirányzata 1 298,0 millió forint, amely a 2003. évi nyugdíjmelés mértékével, valamint létszámcsökkenés figyelembevételével került meghatározásra. A 2002. évi előirányzathoz képest számított növekedés 147,0 millió forint.

Baleseti járadék

A baleseti járadék előirányzata 5 543,7 millió forint, figyelembe véve a 2003. évi nyugdíjmelés mértékét és a várható létszámnövekedést. A 2002. évi előirányzathoz képest számított növekedés 1 279,7 millió forint.

Gyermekgondozási díj

A gyermekgondozási díj kiadásának 2003. évi előirányzata – 74 450 fő átlagos létszámmal, és az ellátás 51 489 forint/hó átlagos összegével számítva – 46 000,0 millió forint.

3. Alcím: Természetbeni ellátások

Az Egészségbiztosítási Alap 2003. évi természetbeni ellátások kiadásai összesen 875 796,9 millió forintot tesznek ki. Ez az összeg 162 191,9 millió forinttal, azaz 22,7 százalékkal haladja meg a 2002. évre előirányzott kiadást.

Gyógyító-megelőző ellátás

A gyógyító-megelőző ellátásokra fordítható 615 559,3 millió forintos 2003. évi előirányzat a 2002. évi módosított (az egészségügyben dolgozók átlagosan 50 százalékos béremelésének fedezetét nem tartalmazó) előirányzathoz képest 135 878,3 millió forintos többlettel számol.

Az egészségügyi reform céljai között szerepel az ellátórendszer struktúrájának módosítása és a definitív ellátás ösztönzése. A finanszírozási rendszer megfelelő irányú módosítása, az újonnan megjelenő ösztönző mechanizmusok révén hozzájárulhat a megfogalmazott célok elérésének megkezdéséhez.

A tervszámok kialakításánál – báziselőirányzatként – a szerkezeti változással módosított 2002. évi előirányzat lett alapul véve.

I. Szerkezeti változások

- Gondozóintézeti gondozás: a 2002. évben bevezetett teljesítményarányos díjazás kiadása a járóbeteg szakellátás kasszáját terheli, ezért a 80 %-os fix összegű díjazáshoz szükséges kiadáson felüli összeggel (1 990,3 millió forint) a járóbeteg szakellátási kasszát szükséges megemelni.
- Felmentéssel, végkielégítéssel járó kiadások: az e jogcímen teljesített kifizetések fedezetére szolgáló előirányzat az EszCsM fejezeti költségvetésében, a konszolidációra tervezett összeg egyik elemét fogja képezni.

II. Személyi juttatások

Az átlagosan 50 százalékos illetmény emelés 2003. évi tervezett kihatása összességében 127 300,0 millió forint, amely magában foglalja a 2002. évi felmérések alapján összesített többletkiadásokat, valamint az időközben bekövetkező várható korrekciókkal és az üres álláshelyekkel összefüggésben felmerülő többletigények fedezetét is.

III. Dologi növekmény

A gyógyító-megelőző ellátás jogcím-csoport jogcímeinek 2003. évi kiadási előirányzatai eltérő dologi költség tartalma alapján számolt dologi növekmény átlagosan 2,5 százalék (5 015,7 millió forint).

IV. Fejlesztés

Fejlesztésekre a 2003. évi előirányzat 4 146,3 millió forintot tartalmaz. Ennek jogcímenkénti részletezése a következő:

1. Háziiorvosi ellátás

A 300,0 millió forint többletforrás részben az ügyeleti ellátás finanszírozásának fejlesztését szolgálja, részben pedig fedezetet nyújt egy olyan új finanszírozási elem bevezetésére, mely ösztönzi a háziorvost a külön jogszabályban, tételesen meghatározott tevékenységek (pl. szűrések, gondozási tevékenységek) elvégzésére.

2. Védőnői ellátás

A rendelkezésre álló 175,0 millió forint fejlesztési keret az új belépő védőnői szolgálatok fejlesztéséhez biztosít fedezetet.

3. Fogászati ellátás

A rendelkezésre álló 200,0 millió forint a 2003. évi kompenzációs forrásigények egy részét fedezi.

4. Járóbeteg szakellátás

Szakmapolitikai cél a járóbeteg szakellátás előtérbe helyezése, az országosan egységes hozzáférhetőség biztosítása. E cél és a területi egyenlőtlenségek kiegyenlítését szolgáló új kapacitások befogadásának forrásigénye 1 000,0 millió forint. Az egyenletes méltányos forrásallokáció, a stabilizáció és a tervezhetőség érdekében kapacitás-volumen szerződések bevezetése fokozatosan 2003-tól indokolt.

5. CT, MRI

A rendelkezésre álló 200 millió forint fejlesztési keret egyrészt az ellátotti létszám létszám bővülés fedezetéül, másrészt a 2002. végén beinduló MRI berendezések miatti többletkiadások szintrehozására szolgál.

6. Művesekezelés

A 250,0 millió forint fejlesztésre fordítható összeg a díjkarbantartásra és új kapacitás befogadására fordítandó.

7. Házi szakápolás

Az aktív fekvőbeteg szakellátást kiváltó otthoni szakápolás fejlesztését a lakosság előregedése és a struktúraváltás előmozdítása indokolja. A 2003. évben rendelkezésre álló 250,0 millió forint fejlesztési keret az előző évben ellátott esetszám kismértékű növekedését teszi lehetővé.

8. Fekvőbeteg szakellátás

Aktív fekvőbeteg szakellátás

A fekvőbeteg szakellátás területén is – az országosan egységes hozzáférhetőség, a forrásallokációs hatékonyság, valamint a tervezhetőség javítása érdekében – javasolható már 2003-ban a szolgáltatás-volumen szerződések rendszerének kidolgozása és fokozatos bevezetése.

Az aktív fekvőbeteg szakellátás vonatkozásában 2003. évben tovább kell folytatni azt a megkezdett fejlesztési folyamatot, hogy a fekvőbeteg ellátáson belül növekedjen a korszerű ellátási formák teljesítménye. Ehhez 500,0 millió forint biztosítása szükséges.

Az aktív fekvőbeteg szakellátás esetében a területi egyenlőtlenségek kiegyenlítését szolgáló új kapacitások, eljárások, technológiák, eszközök forrásigényének biztosítására 500,0 millió forintot tervezünk (pl.: haemodinamikai laborok, onkológiai centrumok).

Speciális finanszírozású fekvőbeteg szakellátás

A 209,2 millió forint fejlesztésre fordítható összeg a már finanszírozott eszközök, implantátumok kis mértékű esetszám növekedésére fordítható.

Krónikus fekvőbeteg szakellátás

A krónikus fekvőbeteg szakellátás területén a kábítószer-probléma visszaszorításáról szóló 1036/2002. (IV. 12.) Korm. határozat végrehajtására (340 rehabilitációs ágy) 2003. évben 400,0 millió forint áll rendelkezésre.

9. Célelőirányzatok

Az előirányzat 162,1 millió forint fejlesztési összeget tartalmaz az irányított betegellátás kiterjesztésével és az orvosspecifikus vények kiadási növekedésével összefüggésben.

Gyógyfürdő szolgáltatás

A gyógyfürdő szolgáltatások támogatására szolgáló 2003. évi előirányzat összege 5 434,7 millió forint, mely 2 184,7 millió forinttal magasabb a 2002. évi előirányzatnál. A 2003. évi előirányzat meghatározásánál a gyógyfürdők és gyógyfürdő szolgáltatások számának emelkedése a regisztrált betegszám növekedése került figyelembe vételre.

A 2003-ra tervezett intézkedések a következők:

- A gyógyfürdő ellátás beutaló rendszerének felülvizsgálata, korszerűsítése. (17/1999. (VI.30.) NM rendelet módosításának kezdeményezése, a területi illetékességi elv rendezése).
- A gyógyfürdő kezelésfajták bővítése: a rehabilitáció komplexebbé tétele (pl. aktív gyógytorna beiktatásával).
- Ellenőrzés kiépítése, a gyógyfürdők esetében is a szükséges kapacitásvizsgálat elvégzése.

Anyatej-ellátás

Az anyatej ellátásra fordítható felhasználás 2003. évi tervezett összege 300,2 millió forint, mely 87,2 millió forinttal haladja meg a 2002. évi előirányzatot. A tervezett növekedést elsősorban az anyatej társadalombiztosítási támogatás alapját képező áráról, valamint a támogatás elszámolásának módjáról szóló 8/2002. ESZCSM rendelet szeptember 1-jei hatálybalépése indokolja, mellyel az anyatej ára a korábbi 900Ft/l-ről 1800 Ft/l-re emelkedett.

Gyógyszertámogatás

A 2003. évi költségvetés a 2002. évi 199 035,0 millió forintos módosított előirányzattal szemben 216 972,3 millió forintot irányoz elő a gyógyszer-támogatási kiadásokra. A tervezett intézkedések kiadásnövelő és

kiadáscsökkentő hatása összességében mintegy 9 százalékos növekedést eredményez a 2002. évi módosított előirányzathoz képest:

Kiadáscsökkentő tényezők:

- az azonos hatóanyagú fix összegű támogatás kiterjesztése, valamint a hatástani csoportos (betegség alapú) fix összegű támogatás 2003. július 1- el történő bevezetése;
- az egyedi méltányosság alapján finanszírozható gyógyszerkiadás jelentősen csökken több készítmény „külön keretbe” történő befogadásával. Az új OEP főigazgatói utasítás bevezetése várhatóan hosszabb távon megtakarítást jelent az egyedi méltányossági támogatások területén;
- az OEP a vényellenőrző rendszere továbbfejlesztésével és központosításával a vényfelírások, expedálások és patikai elszámolások ellenőrzésének javítását tervezi (ami által kiszűrésre és szankcionálásra kerülnek azok az esetek, amikor a kórházban fekvő beteget a patikában kiváltott gyógyszerekkel kezelik);
- az OEP tervezi a gyógyszert rendelő orvosok érdekeltté tételét a költséghatékony gyógyszerrendelésben.

Kiadásnövelő tényezők:

- az ártárgyalások alapján várhatóan 2003. január 1-től hatályba lépő árváltozások;
- a piac növekedése, a drágább terápiák felé történő struktúrálódás és új termékek befogadása kiadásnövekedést eredményez;
- a külön szerződés alapján finanszírozható gyógyszerkör szélesítése megnöveli a 2002-ben az ezen gyógyszerekre fordított összeget, azonban az új termékek befogadása így kevesebb többletkiáramlást okoz, mintha ezen termékek normatív jogcímen, vagy kiemelt jogcímen (Eü. ponton) kerülnének befogadásra;
- a lakosság egészségügyi állapotát javító intézkedések, azaz a szív-érrendszeri betegségek alapvető gyógyszereinek 100%-os támogatása, valamint a közgyógyellátottak részére rendelhető gyógyszer-lista bővítése többletkiadást eredményez;
- vénykezelési díj bevezetése.

A gyógyszertárak számára folyósítható finanszírozási előleg éves összege 3 000,0 millió forintról 8 000,0 millió forintra emelkedik, ezzel is garantálva a patikák likviditását és ezen keresztül a gyógyszerellátás biztonságát.

Gyógyászati segédeszköz támogatás

A gyógyászati segédeszközök támogatásának 2003. évi előirányzata 31 956,7 millió forint.

A gyógyászati segédeszköz támogatás 2003. évi költségvetési előirányzata mintegy 15,6 százalékos támogatás-növekedést mutat a 2002. évi módosított előirányzathoz képest. A 2003. évi költségvetési előirányzat számol részben a támogatott eszközök árának emelkedésével, részben az új típusú, a betegek életminőségét javító termékek befogadásával.

A 2003. évre tervezett intézkedések a következők:

- ártárgyalásokon alapuló, termékcsopontonként differenciált mértékű árváltozások,
- új segédeszköz fajták, az eddig nem támogatott funkcionális csoportba tartozó termékek támogatása;
- szükség szerint sor kerül a korszerűtlen termékek támogatotti körből történő kivételére és olyan új termékek felvételére, amelyek a már támogatott termékcsoponton, vagy termékfajtán belül jelentenek korszerűbb eszközt, illetve választékbővülést;
- felülvizsgálatra kerül a kölcsönzési rendszer, a kölcsönzés finanszírozási rendszerébe való bekerülés pályázati úton történne; a rendszer kiterjesztésére a fokozatosság elve szerint kerül sor; elsődleges szempont a költségvetési megtakarítás;
- a támogatási listára kerülés feltételeinek átláthatóvá és kiszámíthatóvá tétele;
- a finanszírozás szempontjából kiemelt jelentőségű a közgyógyellátás színvonalának javítása; a közgyógyellátás tekintetében kiszolgálható termékek meghatározásánál a betegellátás követelményeit és biztonságát kell meghatározónak tekinteni;
- a gyógyászati segédeszköz költségvetési előirányzat hatékony felhasználása érdekében az OEP az ellenőrzési tevékenységét kiszélesíti az orvosok tevékenységének monitorozásával, amely az indokolatlan felírásokat kiszűri illetve szankcionálja.

Utazási költségtérítés

Az utazási költségtérítés 2003-ra tervezett előirányzata 4 549,5 millió forint, melynek kialakítása során a fogyasztói árindex tervezett növekedésén túl figyelembevételre került a népegészségügyi program keretében bevezetett kötelező emlő-rákszűrő vizsgálatokra történő utazások támogatásának mintegy 150,0 millió forint összegű fedezete is. A 2002. évi előirányzathoz képest számított növekedés 1 430,5 millió forint.

Nemzetközi egyezményekből eredő és külföldön történő ellátások kiadási

Ez az előirányzat tartalmazza a nemzetközi egyezményekből eredő kiadások és a külföldi sürgősségi gyógykezelések fedezetét, melyeknek együttes 2003. évi előirányzata a 2002. évi tervezett összeget 371,2 millió forinttal meghaladva 1 024,2 millió forint.

A nemzetközi egyezményekből eredő kiadások 2003. évi előirányzata 885,2 millió forint. Az előirányzat tartalmazza:

- a külföldi biztosítottak (azon országok biztosítottai tartoznak ide, amelyekkel hazánknak hatályos – egészségügyi tárgyú – kétoldalú egyezménye van) sürgősségi ellátása után, valamint a magyar-német és a magyar-osztrák szociális biztonsági egyezmények alapján a német és osztrák biztosítottak sürgősségi, illetve teljes körű ellátása után kifizetett finanszírozási díjak összegét;
- a magyar-német és a magyar-osztrák szociális biztonsági egyezmények alapján a külföldi megbiztosítási összekötő szervezetek az OEP által térítendő díjakat, melyet a magyar biztosítottak ottani ellátása után számítanak fel hivatalos számlaként funkcionáló formanyomtatvány megküldésével;
- a jugoszláv utódállamokkal történő nettó elszámolás eredményeként fennmaradó kiadásokat.

A tervezés során figyelembevételre került, hogy várhatóan növekszik a hazánkba látogató turisták száma (mely nagy valószínűséggel növeli a magyarországi akut ellátások számát), bővül a Németországban, illetve Ausztriában átmeneti jelleggel munkát vállalók, valamint oktatási intézményben tanuló magyar biztosítottak száma. Részükre a két országban sürgősségi jellegű egészségügyi szolgáltatás nyújtható, melynek költségeit az OEP téríti. Nő a Németországban és Ausztriában letelepedni szándékozó magyar biztosítottak száma is, akik számára teljes körű egészségügyi ellátás jár, melynek költségeit szintén az OEP téríti.

A külföldi sürgősségi gyógykezelés tervezett előirányzata 2003-ban 139,0 millió forint, mely a 2002. évi előirányzatot 6,0 millió forinttal haladja meg. Az előirányzat tervezése során nem számolhatunk lényeges növekedéssel, hiszen az 1997. évi LXXXIII. törvény 27. § (1) bekezdése értelmében a magyar biztosított által külföldön igénybevett sürgősségi ellátások költségét az egészségbiztosítás az igénybevétel idején érvényes belföldi költség mértékének megfelelő összegben téríti meg.

4. Alcím: Egyéb kiadások

Az egyéb kiadások 2003. évi előirányzata összesen 2 395,1 millió forint, mely a 2002. évi előirányzatot 661,1 millió forinttal haladja meg.

Az egyéb kiadások között a kifizetőhelyeket megillető költségtérítés a bruttó keresettömeg változás, a postaköltség és egyéb kiadások az árindex figyelembe vételével kerültek meghatározásra.

A kifizetőhelyeket megillető költségtérítés 2003. évi előirányzata 930,0 millió forint. (A 2002. évi előirányzathoz képest számított növekedés 259,0 millió forint.) Az előirányzat a terhességi-gyermekágyi segély, a táppénz és a gyermekgondozási díj folyósítása után járó, az ellátások összegének 1 százalékos mértéke alapján számított költségtérítést tartalmazza.

A postaköltség és egyéb kiadások előirányzata a 2002. évi tervezett összeget 402,1 millió forinttal meghaladva) 1 465,1 millió forint.

3. Cím: Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodásból származó bevétel 2003. évi előirányzata a 2002. évre tervezett összegnél 43,0 millió forinttal kevesebb, összesen 30,0 millió forint. Ebből 18,0 millió forint a járuléktartozás fejében átvett vagyon értékesítéséből származó bevétel, 12,0 millió forint az egyéb vagyonbevétel (például bérleti díjak) tervezett összege.

A vagyongazdálkodás kiadásainak 2003. évi előirányzata 250,0 millió forint. Az előirányzat meghatározó része a Postabank Rt-vel szemben fennálló garanciális kötelezettségek teljesítése, melynek összege 235,6 millió forint. A járuléktartozás fejében átvett és az egyéb vagyon kezelésével, értékesítésével járó kiadások előirányzott összege 2003-ban 14,4 millió forint. A vagyongazdálkodási kiadások 2002. évi 567,0 millió forintos tervezett összegétől (melyből a Postabank Rt-vel szemben fennálló garanciális kötelezettségek teljesítése 530,0 millió forintot tesz ki) a 2003. évi kiadások 317,0 millió forinttal elmaradnak.

5. cím: Egészségbiztosítási költségvetési szervek és központi kezelésű előirányzatok

A fejezet a központi költségvetési szervekkel azonos tervezési irányelveket és paramétereket alkalmazva határozta meg költségvetését.

A működési költségvetés mérlegének főbb előirányzatai a következők:

(millió forintban)

Megnevezés	2002. évi eredeti előirányzat	2003. évi előirányzat
Kiadás	18 407,0	22 793,1
Bevétel	350,0	989,2
Támogatás	18 057,0	21 803,9

1. Alcím: Központi hivatali szerv

Az alcím előirányzatainak tervezése során a legjelentősebb változás, hogy a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. tv. 2003. január 1-jei hatályú tervezett módosításával a Fővárosi és Pest Megyei Egészségbiztosítási Pénztár (FPEP), valamint a Megyei Egészségbiztosítási Pénztárak (MEP-ek) jogi személynek minősülnek.

Címrendet érintő változás, hogy a fentiekkel összefüggésben az FPEP és a MEP-ek gazdálkodási körébe tartozó előirányzatok 2003-tól az Igazgatási szervek alcímen jelennek meg.

Kiadás

A 2002. évben a Damjanich utcai ingatlan üzemeltetését az OEP-től a székházba költöző OOSZI vette át. Az előirányzatok tervezése során ennek megfelelően szerkezeti változásként figyelembevételre kerültek a kapcsolódó előirányzatmódosítások, illetve ezek éves szintrehozása.

A személyi juttatások (az Informatikai fejlesztések személyi kiadásaival együtt) 8 662,3 millió forint összegének tervezése során a Damjanich utcai ingatlan üzemeltetésével kapcsolatos feladatátadás mellett az előirányzatba épült a 2002. évben a 2001. július 1-jei illetményfejlesztés éves többletkiadásának fedezeteként biztosított összeg, valamint az EU csatlakozással összefüggésben létszámfejlesztésre biztosított előirányzat.

A bázis előirányzat korrekciójaként a személyi juttatások előirányzata az alábbi többleteket tartalmazza:

- az üres álláshelyek betöltéséhez, illetve az engedélyezett létszámfejlesztéshez kapcsolódó a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992.

évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) módosítás végrehajtásának hatása,

- a szervezeti átalakításból eredő létszámváltozás 1 főt jelent, új főigazgató-helyettesi státusz engedélyezése,
- a II. besorolási osztályba tartozó köztisztviselőket felsőfokú iskolai végzettség megszerzése esetén a Ktv. 26. § (2) bekezdése alapján az I. besorolási osztályba történő átsorolás,
- a kötelező előresorolások végrehajtása,
- az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998 (XII. 30.) Korm. rendelet alapján a jutalom összegének kiegészítése.

Előirányzati többletként szerepel az OEP-nél és a megyei egészségbiztosítási pénztáraknál tervezett 73 fős létszámfejlesztés, amely az új feladatok (megyék jogi önállóságának visszaállítása és a szakmai ellenőrzések növelése) színvonalasabb ellátását teszi lehetővé.

A munkaadókat terhelő járulékok (2 909,7 millió forint) előirányzatának alakulása a személyi juttatások változásához igazodik, a százalékos mértékű járulékfizetési terhek változatlansága, illetve a tételes egészségügyi hozzájárulás csökkenése mellett.

A dologi kiadások (2 452,3 millió forint az Informatikai fejlesztések dologi kiadásaival együtt) előző évhez képest csökkenő összegének oka az FPEP és a MEP-ek jogi személyiségének visszaállítása és ezzel összefüggésben az Igazgatási szervek alcímen szerepeltetése.

Az egyéb működési célú támogatások előirányzatának összege az elmúlt évhez hasonlóan 10,0 millió forint.

A 2003. évi beruházási (711,5 millió forint az Informatikai fejlesztések beruházási kiadásaival együtt) és felújítási (140,5 millió forint) kiadások a műszakilag szükséges és indokolt feladatok fedezetét tartalmazzák. Kiemelt feladatként jelentkezik a számítóközpontok, irodahelységek klímatiszálása, a mozgáskorlátozottak bejutását biztosító feltételek kialakítása, a biztonságtechnikai rendszerek fejlesztésének III. üteme, illetve a meglévő bérlemények kiváltása saját tulajdonú ingatlanokkal.

Az OEP informatikai rendszerének igazodnia kell az egészségbiztosítás jogi környezetéhez, finanszírozási rendszerében megvalósuló változásokhoz. A 2003. évi Informatikai fejlesztési keret 1 200,0 millió forint.

- A fejlesztési kiadások terhére valósulhat meg a számítástechnikai eszközpark egy részének belső utasításban meghatározott standard szerinti, 2002-ben elmaradt cseréje, illetve a dologi kiadásoknál említett feladatok felhalmozási kiadásai. A beruházási kiadások összege 558,0 millió forint. Ezen belül kerül megvalósításra balesetbiztosítási szakterület vonatkozásában a keresőképtelenségi és rokkantsági monitoring rendszerek, valamint a megtérítési tevékenység szoftver és hardver feltételeinek kialakítása.
- A dologi kiadások (547,0 millió forint) terhére szükséges végrehajtani az informatikai rendszerek veszélyhelyzet- és fenyegetettség felmérését. A legjelentősebb kiadási tétel a szoftverkövetés fenntartása, a jogtisztaság megőrzése licencek beszerzésével. Ezen kívül működő rendszerek TAJ, BEVER, E-PÉNZ, ITP 2000 és egyéb szoftverekkel kapcsolatos kötelezettségek kiadásait tartalmazza ez az előirányzat.

A Világbanki hitel kamatkiadása (225,0 millió forint) és tőketörlesztése (565,0 millió forint) – figyelembe véve az árfolyamok és kamat várható alakulását – a korábbi években rendelkezésre bocsátott 3596-HU számú Világbanki hitel S-, illetve A-részének esedékes törlesztéséhez kapcsolódik.

A kölcsönök előirányzata (601,0 millió forint) a Világbanki hitel tőketörlesztése mellett az elmúlt évhez képest változatlan mértékű munkáltatói lakáskölcsönök kiadásaira nyújt fedezetet.

Bevétel

Az alcím saját működési bevételeit (107,4 millió forint) szerkezeti változásként csökkentette az FPEP és a MEP-ek Igazgatási szervek alcímen való megjelenítése, illetve növelte a bevételi többletek megtervezése.

2. Alcím: Igazgatási szervek

Az Igazgatási szervek alcím tartalmazza az FPEP és a MEP-ek gazdálkodási körébe tartozó személyi juttatási), dologi és felhalmozási előirányzatokat, továbbá a Vasutas Társadalombiztosítási Igazgatóság és az Országos Orvosszakértői Intézet előirányzatait. Az OOSZI előirányzatait – eltérő szakmai feladatai miatt – külön is bemutatjuk.

Az alcím személyi jellegű kiadásai 1 829,2 millió forintos kiadási előirányzatot jelentenek, a kapcsolódó 480,2 millió forintos járulék összeggel. Dologi

kiadásokra 3 398,6 millió forintot fordíthatnak igazgatási szerveink, az intézményi beruházások eredeti előirányzata 282,7 millió forint, a felújításé 205,1 millió forint.

A saját bevételi előirányzat összege 881,8 millió forint.

MEP-ek és VTI

Kiadás

A tervezett személyi juttatás 433,1 millió forint, a járulékok összege 59,2 millió forint, a dologi kiadásoké az FPEP elhelyezésére rendelkezésre álló előirányzattal együtt 2 866,4 millió forint.

Beruházási kiadásokra 162,2 millió forintot, felújításra 109,6 millió forintot fordíthatnak a MEP-ek és a VTI.

A bázis előirányzat tartalmazza a 2002. évben a 2001. július 1-jei illetményfejlesztés éves többletkiadásának fedezeteként biztosított összeget.

A 2370/2001.(XII.18.) Korm. hat. alapján a Fővárosi és Pest Megyei Egészségbiztosítási Pénztár a székhelyül szolgáló Fiumei úti ingatlanból történő kiköltözését követően átmenetileg, (2002. március 1-től 3 éves időtartamra) bérelt székházban nyert elhelyezést. A dologi előirányzat tartalmazza a FPEP Teve utcai bérleményben történő elhelyezésével összefüggő bérleti- és üzemeltetési díj kiadások fedezetét (872,2 millió forint).

A MEP-ek előirányzatai között jelenik meg a térségi feladatok 50 M Ft-os dologi előirányzata, amely a regionális-térségi szinten ellátandó feladatok (térségi mobil ellenőrző csoportok működési feltételei) fedezetét képezi.

A VTI a 3 fős létszám-növekedési igénye a növekvő betegforgalommal indokolható, valamint az üzemi baleseti megtérítési ügyek intézésére irányuló álláshely kialakítását foglalja magában.

Bevétel

2003-ban a MEP-ek és a VTI együttes bevételi előirányzata 412,9 millió forint.

Országos Orvosszakértői Intézet

Kiadás

A személyi kiadások tervezett előirányzata 1 396,1 millió forint, a járulékoké 421,0 millió forint.

Létszámfejlesztés (11 fő) keretében lehet megoldani az OOSZI megkezdett ellenőrző főorvosi tevékenységének kiterjesztését, amelytől a kontrollált egységes szakértői munka színvonalának javítása valamint a területi különbségek megszüntetése várható.

A dologi kiadások tervezett összege 482,2 millió forint. A felhalmozásra tervezett (beruházásra 120,5 millió forint, felújításra 95,5 millió forint) kiadások fedezetet nyújtanak az orvosi bizottságok berendezéseinek cseréjére és az alapvető rekonstrukciós munkálatok elvégzésére.

Bevételek

Az OOSZI járóbeteg-szakellátás finanszírozási bevétele 450 millió forint, az egyéb bevételek 18,9 millió forint.

3. Alcím: Központi kezelésű előirányzatok

Kiadás

Az alcím személyi juttatási (630,1 millió forint), járulék (201,6 millió forint), dologi (33,3 millió forint) és beruházási (20,0 millió forint) előirányzatokat tartalmaz az alábbi két célfeladat forrásaként.

Az EU csatlakozással kapcsolatos feladatra rendelkezésre álló személyi juttatási (60,0 millió forint), járulék (19,2 millió forint), dologi (33,3 millió forint) és beruházási (20,0 millió forint)

A személyek és a tőke szabad áramlása vonatkozásában az EU prioritásként kezeli a csatlakozni kívánó országok munkavédelmi, munkabiztonsági tevékenységének erősítését, a munkaképesség promóciójának és a megváltozott munkaképességűek rehabilitációjának fejlesztését, melyek a balesetbiztosítási és rokkantsági rendszerek alapvető feladatai. Jövő évtől kerül sor Kormány döntés függvényében a balesetbiztosítási rendszer részletes szakmai koncepciójának kidolgozására. Ezzel összefüggésben szükségessé válik a munkahelyi balesetek és foglalkoztatási betegségek munkahelyi baleseti eseménnyé nyilvánítása, határozatainak a vállalati kifizetőhelyektől MEP tevékenységi körbe vonása. Az eredményesség javítása érdekében a megtérítési tevékenység keretében új eljárási rend kerül bevezetésre.

A többletlétszám lehetővé teszi a kétoldalú – egészségügyi elszámolásokkal összefüggő – egyezményekből eredő elszámolási kötelezettségekre való felkészülést, az Európai Unió elveknek megfelelő befogadási és támogatáspolitikai rendszer kiépítését, a minőségbiztosítás fejlesztését. Mindezek megvalósításához az előirányzat 18 fő létszámbővítést tartalmaz.

Az Illetménygazdálkodás elkülönített előirányzatán személyi juttatási (570,1 millió forint) és járulék (182,4 millió forint) fedezet biztosítja a 2003. július 1-jei köztisztviselői illetményfejlesztés többletkiadásait.

Budapest, 2002. november

dr. Matejka Zsuzsanna
főigazgató

dr. László Csaba
pénzügyminiszter